

ORDONANTA NR. 13 DIN 31 IANUARIE 1995

privind unele măsuri de accelerare a procesului de restructurare a regiilor autonome și a societăților comerciale cu capital majoritar de stat, de întarire a disciplinei financiare și de îmbunătățire a decontărilor în economie

EMITENT • **GUVERNUL ROMÂNIEI**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL Nr. 26 din 3 februarie 1995**

Data intrării în vigoare 03-02-1995

În temeiul art. 107 alin. (1) și (3) din Constituția României și al art. 1 lit. b) din Legea nr. 1/1995 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, Guvernul României emite următoarea ordonanță:

Articolul 1

Regiile autonome și societățile comerciale cu capital majoritar de stat sunt obligate să-și desfășoare întreaga activitate în condiții de profitabilitate, echilibru financiar și capacitate de plată, pe baza bugetelor de venituri și cheltuieli și a programelor de activitate, aprobate potrivit prevederilor legale.

Nivelul minim al profitabilității în raport cu capitalul propriu se stabilește în mod obligatoriu prin bugetul de venituri și cheltuieli al fiecărui agent economic, elaborat potrivit metodologiei stabilite de Ministerul Finanțelor.

Articolul 2

În vederea accelerării procesului de restructurare a regiilor autonome și a societăților comerciale cu capital majoritar de stat, la propunerea ministerelor de resort și a consiliilor locale sau județene, după caz, pentru regiile autonome, respectiv a Agenției de Restructurare, cu avizul Fondului Proprietății de Stat și al ministerelor pentru societățile comerciale cu capital majoritar de stat, Guvernul stabilește, prin hotărâri, agenții economici pentru care se instituie regimul special de supraveghere economico-financiară.

Acest regim se instituie pentru regiile autonome și societățile comerciale cu capital majoritar de stat care înregistrează pierderi, fluxuri financiare negative, plăți restante sau nu au piața de desfacere pentru utilizarea corespunzătoare a capacităților de producție existente și a căror activitate afectează desfășurarea normală a proceselor din economie.

Obiectivele regimului special de supraveghere economico-financiară sunt :

- a)** realizarea unui flux financiar pozitiv ;
- b)** reducerea și, în final, eliminarea plăților restante și încasarea creanțelor ;
- c)** desfășurarea unei activități economice profitabile și reducerea solicitărilor privind finanțarea din fonduri publice.

Articolul 3

Agenții economici aflați în regimul de supraveghere economico-financiară sunt obligați să elaboreze, potrivit normelor metodologice emise de Consiliul pentru Coordonare, Strategie și Reforma Economică, Ministerul Finanțelor și Agenția de Restructurare, și să supună spre însușire consiliilor de administrație ale regiilor autonome, respectiv adunărilor generale ale acționarilor societăților comerciale cu capital majoritar de stat, în termen de 30 de zile de la instituirea regimului, programele de restructurare și redresare financiară.

Aceste programe vor cuprinde măsuri de natura organizatorică, tehnică, tehnologică, managerială și financiară care să asigure creșterea veniturilor, reducerea cheltuielilor, eliminarea și prevenirea plăților restante și a eventualelor pierderi, precum și creșterea profitabilității cu un grad ridicat de detalieri pentru primul an de aplicare.

Programele de restructurare și redresare financiară vor fi înaintate pentru analiză, în vederea avizării, ministerelor de resort și consiliilor locale sau județene, după caz, de către regiile autonome, respectiv Agenției de Restructurare, de către societățile comerciale cu capital majoritar de stat. Acestea vor urmări încadrarea programelor în tendințele și strategiile sectoriale, concomitent cu mobilizarea, la nivel maxim, a resurselor proprii ale agenților economici și dimensionarea corespunzătoare a resurselor financiare împrumutate și atrase.

Articolul 4

Programele de restructurare și redresare financiară ale regiilor autonome la care s-a instituit regimul de supraveghere vor fi aprobate de Guvern, la propunerea ministerelor de resort și a consiliilor locale sau județene, după caz, cu avizul Consiliului pentru Coordonare, Strategie și Reforma Economică și al Ministerului Finanțelor.

Programele de restructurare și redresare financiară ale societăților comerciale cu capital majoritar de stat la care s-a instituit regimul de supraveghere vor fi aprobate de Fondul Proprietății de Stat, cu avizul Agenției de Restructurare, al Ministerului Finanțelor și Consiliului pentru Coordonare, Strategie și Reforma Economică.

Articolul 5

Răspunderea pentru aplicarea programelor de restructurare și redresare financiară revine managerilor, consiliilor de administrație sau adunărilor generale ale acționarilor, după caz, iar urmărirea realizării acestora revine ministerelor și consiliilor locale sau județene, după caz, pentru regiile autonome, Fondului Proprietății de Stat și Agenției de Restructurare, pentru societățile comerciale cu capital majoritar de stat.

Lunar, ministerele și consiliile locale sau județene, după caz, pentru regiile autonome, și Agenția de Restructurare împreună cu Fondul Proprietății de Stat, pentru societățile comerciale cu capital majoritar de stat, vor informa Guvernul cu privire la stadiul aplicării programelor de restructurare și redresare financiară.

Articolul 6

Măsurile și influențele rezultate din programele de restructurare și redresare financiară aprobate conform art. 4 din prezenta ordonanță vor fi preluate integral în programele anuale de activitate și în bugetele de venituri și cheltuieli ale agenților economici.

Articolul 7

Agenții economici prevăzuți la art. 2 vor aplica o procedură de conciliere cu creditorii reprezentind regii autonome și societăți comerciale cu capital majoritar de stat, prin care se realizează restructurarea datoriilor restante prin reesalonarea, reducerea sau anularea acestora.

Datorii restante, în înțelesul prezentei ordonanțe, se considera sumele neachitate în termen de 30 de zile de la scadenta și evidenciate în contabilitatea agenților economici la data aprobării programelor de restructurare și redresare financiară potrivit art. 4

Articolul 8

Concilierea se desfășoară la sediul și din inițiativa debitorilor, sub supravegherea a cîte unui reprezentant al ministerului și consiliului local sau județean, după caz, la regiile autonome, și la Fondul Proprietății de Stat, Fondurilor Proprietății Private și Agenției de Restructurare, la societățile comerciale cu capital majoritar de stat.

Rezultatele concilierilor se consemnează în acorduri scrise încheiate între părți, în care se vor stipula sumele, condițiile, termenele de plată, perioada de grație, garanțiile și orice alte elemente asiguratorii privind executarea angajamentelor asumate prin aceste acorduri.

Pentru sumele convenite a fi achitate potrivit acordurilor de conciliere, debitorii vor emite bilete la ordin, cărora li se va aplica regimul legal al efectelor de comerț.

Articolul 9

Pentru perioada de la instituirea regimului special de supraveghere economico-financiară și până la încheierea acordurilor de conciliere, datoriile restante ale agenților economici prevăzuți la art. 2 către regiile autonome și societățile comerciale cu capital majoritar de stat, stabilite în contractele și convențiile încheiate, pot fi aminate la plata și nu se calculează dobinzi sau penalități asupra acestora.

Procedura de conciliere se va finaliza în termen de 60 de zile de la aprobarea programelor de restructurare și redresare financiară.

În cazul în care părțile care negociaza nu pot finaliza un acord de conciliere în termenul prevăzut la alineatul precedent, Ministerul Finanțelor împreună cu Consiliul pentru Coordonare, Strategie și Reforma Economică, pentru regiile autonome, și Fondul Proprietății de Stat împreună cu Agenția de Restructurare, pentru societățile comerciale cu capital majoritar de stat, vor sprijini părțile pentru soluționarea divergențelor într-un termen de 15 zile de la expirarea perioadei prevăzute la alin. 2 al prezentului articol.

Articolul 10

Acordurile de conciliere vor fi aprobate de consiliile de administrație ale regiilor autonome și de adunările generale ale acționarilor societăților comerciale cu capital majoritar de stat care acorda amânările, reducerile sau anularile datoriilor, în cel mult 15 zile de la încheierea acestora.

Articolul 11

Ceilalți agenți economici, alții decît cei prevăzuți la art. 2, vor emite cambii în favoarea creditorilor pentru datoriile lor scadente și neachitate până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe.

Pentru livrările de mărfuri și prestările de servicii realizate după intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe, furnizorii și prestatorii sunt îndreptățiți să pretindă clienților lor efecte de comerț pentru garantarea efectuării plății la scadenta convenită prin contract.

Articolul 12

După aprobarea acordurilor de conciliere, în termen de cel mult 5 zile, debitorii au obligația depunerii unui exemplar din acord la ministerul sau la consiliul local sau județean, după caz, pentru regiile autonome, respectiv la Fondul Proprietății de Stat și Fondurile Proprietății Private și Agenția de Restructurare, pentru societățile comerciale cu capital majoritar de stat.

Ministerele și consiliul local sau județean, după caz, și Fondul Proprietății de Stat vor deschide registre speciale de evidență și vor stabili un sistem de urmărire a realizării prevederilor cuprinse în acorduri.

Articolul 13

La cererea agenților economici prevăzuți la art. 2, băncile comerciale cu capital majoritar de stat vor proceda la reesalonarea creditelor restante la 31 decembrie 1994, precum și a creditelor scadente în semestrul I/1995, pe o perioadă de cel mult 3 ani, cu până la un an perioada de grație.

Dobinzile la creditele acordate agenților economici prevăzuți la art. 2, datorate băncilor comerciale cu capital majoritar de stat și neachitate la 31 decembrie 1994, pot fi reduse sau anulate.

Banca Națională a României, va analiza impactul financiar rezultat din amânarea creditelor și va lua măsuri corespunzătoare de sprijinire a băncilor comerciale.

Articolul 14

Băncile comerciale își vor transforma drepturile de creanță în aport de capital la societățile comerciale, potrivit prevederilor legale.

Banca Națională a României va elabora, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe, reglementări metodologice privind transformarea acestor drepturi ale societăților bancare în aport de capital.

Articolul 15

Agenții economici prevăzuți la art. 2 pot beneficia de noi credite bancare, în limita nivelului prevăzut de programele de restructurare și redresare financiară aprobate.

Se abilitază Ministerul Finanțelor să acorde garanții pentru astfel de credite, în cazurile solicitate de băncile comerciale, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

În mod excepțional, pe bază de fundamentări analitice, aceiași agenți economici pot beneficia și de alte credite decât cele menționate la alin. 1, în scopul finanțării unor activități rentabile, pe seama cărora se asigură rambursarea integrală și al termenele stabilite a creditelor contractate.

Articolul 16

În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe, la propunerea Ministerului Finanțelor și a Băncii Naționale a României, Guvernul va aproba regimul constituirii și utilizării provizioanelor agenților economici și ale societăților bancare, precum și deductibilitatea fiscală a acestora.

Articolul 17

Ministerul Finanțelor sau consiliile locale și județene, după caz, pot acorda, la cererea regiilor autonome sau a societăților comerciale cu capital majoritar de stat prevăzute la art. 2, amânări și eșalonări la plata impozitelor și taxelor datorate bugetului de stat și bugetelor locale, precum și amânări, eșalonări, reduceri și scutiri de majorări de întârziere calculate pentru neplata în termen a acestora, datorate și neplătite până la 31 decembrie 1994.

Amânarea și eșalonarea la plata prevăzute la alineatul precedent se pot acorda pe o perioadă de până la 3 ani, cu o perioadă de grație de până la un an. În cazul impozitului pe profit, Ministerul Finanțelor poate acorda, de la caz la caz, o reducere de 15 % din suma neplatită la sfârșitul anului 1994.

Acordarea înlesnirilor de plată prevăzute la alin. 1 și 3 se face în funcție de posibilitățile reale de plată ale agenților economici, de prevederile programelor de restructurare și redresare financiară și de prevederile acordurilor de conciliere încheiate.

De la data depunerii cererii până la achitarea integrală a debitului, în condițiile respectării înlesnirilor aprobate, nu se datorează majorării de întârziere și se suspenda termenul de prescripție extinctivă.

Nerespectarea de către debitor a obligațiilor care îi revin după acordarea înlesnirilor la plata prevăzute în prezentul articol, astfel cum au fost aprobate, conduce la pierderea valabilității înlesnirilor, la calcularea majorărilor de întârziere pentru întreaga perioadă și la executarea silită pentru suma neplatită.

Articolul 18

Pentru aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe se constituie fondul de redresare financiară la dispoziția Guvernului, cu următoarele destinații :

a) acordarea facilității prevăzute la art. 22 lit. b) personalului disponibilizat, conform programelor de restructurare și redresare financiară aprobate ;

b) acordarea de credite fără dobânda regiilor autonome și societăților comerciale cu capital majoritar de stat, consumatori de energie electrică și gaze naturale, aflați în incapacitate de plată și care pot demonstra că au luat toate măsurile necesare pentru a-și îmbunătăți situația financiară ; la selectarea agenților economici mai sus menționați se va ține seama și de importanța economico-socială a acestora.

Fondul de redresare financiară reprezintă poziție distinctă în cadrul bugetului de stat, iar nivelul acestuia este aprobat anual prin legea bugetului de stat. Pentru anul 1995, Guvernul va stabili influențele financiare asupra veniturilor și cheltuielilor bugetului de stat rezultate din aplicarea prezentei ordonanțe și le va supune spre aprobare Parlamentului în termen de 3 luni, dar nu mai târziu de 31 iulie 1995.

Sumele acordate agenților economici pentru plata energiei electrice și a gazelor naturale, potrivit alin. 1 lit. b), se vor restitui de către aceștia, în termen de până la 3 ani. În cazul lichidării societăților comerciale cu capital majoritar de stat cărora li s-au acordat asemenea credite, statul are prioritate absolută la recuperarea acestora.

Articolul 19

Pierderile înregistrate de agenții economici din activitatea desfășurată până la finele anului 1994 și neacoperite pe seama profiturilor realizate se lichidează prin reducerea corespunzătoare a fondului de rezerva, a patrimoniului propriu al regiei autonome sau a capitalului social al societății comerciale.

Pentru agenții economici, alții decât cei prevăzuți la art. 2, la care nivelul pierderilor neacoperite la finele anului 1994 depășește 50 % din patrimoniul propriu, respectiv din capitalul social, inclusiv din fondurile proprii, ministerele, consiliile locale sau județene, respectiv adunarea generală a acționarilor, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, vor lua măsurile de natura a declansa, după caz, procedura de lichidare, privatizare ori reorganizare.

Prevederile alin. 1 din prezentul articol se aplică și în cazul creanțelor indiferent de debitor, existente la finele anului 1994, cu o scadență anterioară datei de 31 decembrie 1993 și neîncasate, inclusiv cheltuielile anticipate și pentru producția neterminată, anterioare datei de 31 decembrie 1993 și neregularizate până la finele anului 1994, fără ca dreptul de urmărire și obligația de valorificare să fie anulate.

Articolul 20

Programele de restructurare și redresare financiară ale agenților economici prevăzuți la art. 2 vor fi actualizate în termen de 15 zile de la încheierea acordurilor de conciliere, în funcție de prevederile acestora, din contractele de credite renegociate cu băncile comerciale și de înlesnirile fiscale acordate de Ministerul Finanțelor și consiliile locale sau județene, după caz.

Programul astfel actualizat va deveni anexa la contractul de management încheiat conform Legii nr. 66/1993. În situația în care contractul de management nu a fost încheiat până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, realizarea măsurilor din programul prevăzut la alin. 1 devine obligație pentru conducerea executivă și consiliul de administrație.

Neaplicarea măsurilor din programele de restructurare și redresare financiară la termenele stabilite poate atrage după sine revocarea managerului și înlocuirea membrilor consiliilor de administrație în cazul regiilor autonome și revocarea managerilor la societățile comerciale cu capital majoritar de stat.

Articolul 21

În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe, agenții economici vor inventaria și vor trece în conservare activele corporale care nu au utilizare în anul 1995.

Sumele rezultate din vânzarea mijloacelor fixe fără utilizare pot fi folosite pentru realizarea măsurilor din programele de restructurare și redresare financiară.

Agenții economici pot utiliza, pentru activitatea curentă de producție, și sursele nefolosite și neangajate constituite în cadrul fondului de dezvoltare.

Articolul 22

Personalul cu o vechime în munca în unitate de minimum 12 luni, disponibilizat conform programelor de restructurare și redresare financiară ale agenților economici prevăzuți la art. 2, beneficiază de următoarele facilități :

a) drepturi salariale pe durata preavizului prevăzut de lege sau negociat prin contractele colective de muncă, fără obligația de a presta munca în această perioadă, potrivit art. 131 alin. 2 din Codul muncii ;

b) o sumă egală cu șase salarii la nivelul salariului de baza net realizat în ultima luna, acordată o singură dată ; aceste sume neimpozabile se vor suporta din fondul de redresare financiară prevăzut în art. 18 din prezenta ordonanță ;

c) scutirea, timp de 2 ani, de la plata impozitului pe venit pentru cei care desfășoară activități economice pe baza liberei inițiative, ca persoane fizice independente sau organizații în asociații familiale ;

d) credite în condițiile prevăzute de Legea nr. 1/1991 privind protecția socială a șomerilor și reintegrarea lor profesională, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 257 din 14 septembrie 1994.

Articolul 23

În aplicarea prezentei ordonanțe, în afară celor prevăzute la art. 1, 3, 14 și 16, în termen de 30 de zile se vor emite norme privind :

a) inițierea, desfășurarea, finalizarea, urmărirea și reflectarea în contabilitatea agenților economici a procedurii de conciliere, a reducerilor, scutirilor și amânărilor potrivit art. 13 și 17 din prezenta ordonanță, elaborate de Consiliul pentru Coordonare, Strategie și Reforma Economică, Ministerul Finanțelor, Banca Națională a României, Fondul Proprietății de Stat, Agenția de Restructurare, Ministerul Industriilor și Ministerul

Transporturilor ;

b) criteriile de selecție a agenților economici beneficiari ai fondului de redresare financiară și modul de gestionare a acestuia, elaborate de Ministerul Finanțelor, Fondul Proprietății de Stat și Agenția de Restructurare, care vor fi aprobate de Guvern.

PRIM - MINISTRU

NICOLAE VACAROIU

Contrasemnează:

Ministru de stat, ministrul finanțelor,
Florin Georgescu

Ministru de stat,
președintele Consiliului
pentru Coordonare, Strategie
și Reforma Economică,
Mircea Cosea
